

1. számú melléklet (BAT)

BAT előírások		Leírás	Megfelelés
1. BAT A gazdaságok átfogó környezeti teljesítményének javítása érdekében a BAT olyan környezetirányítási rendszer (EMS) bevezetését és működtetését jelenti, amely magában foglalja a következő összes jellemzőt:	EMS rendszer bevezetése, illetve auditálása 2027. év az előírás szerint	Az EMS rendszer bevezetésre került auditálása 2027. év.	Megfelel
1. a vezetőség, köztük a felső vezetés kötelezettségvállalása;	2027. év auditálás	A Kft meghatározta a kötelezettség vállalást.	Megfelel
2. olyan környezetvédelmi politika meghatározása a vezetőség részéről, amely a létesítmény környezeti teljesítményének folyamatos fejlesztését is magában foglalja;	2027. év auditálás.	A Környezetvédelmi politika meghatározása a vezetés részéről megtörtént	Megfelel
3. a szükséges eljárások, célkitűzések és célok tervezése és megvalósítása a pénzügyi tervezéssel és beruházással összhangban;	2027. év auditálás	Az épületek 9 db épület Bábólna típusú, de a technológia új típusú az istállókban. 1 db istálló teljesen új minden előírásnak megfelelő. A régi épületek lebontását felújítását pályázattól függően 2037. évig tervezik felújítani, lebontani és új istállókat építeni, Jelenleg ez egy terv.	Megfelel
4. eljárások megvalósítása, különös figyelmet fordítva az alábbiakra: a) felépítés és felelősség; b) képzés, tudatosság és hozzáértés; c) kommunikáció; d) a munkavállalók bevonása; e) dokumentálás; f) hatékony folyamatirányítás; g) karbantartási programok; h) készség és reakció készség; i) a környezetvédelmi jogszabályok betartásának biztosítása.	2027. év	Képzés: folyamatos Kommunikáció: folyamatos Folyamatirányítás: technológiai utasítás, járványvédelmi utasítás, környezetvédelmi utasítás, munka- és tűzvédelmi utasítás szerint. Készség, reakció, vészhelyzet üzemi kárelhárítási terv szerint, munka-és tűzvédelmi terv szerint. A jogszabályok figyelése folyamatos.	Megfelel
5. a teljesítmény ellenőrzése és korrekciós intézkedések megtétele, különös tekintettel a következőkre: a) monitoring és mérés (lásd még az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó létesítmé-	Megépítés után	A telephelyen az állatok etetése, itatása technológiai előírás szerint. Folyamatos mérés, monitoring rendszer az állatok nevelése, során. Állatorvosi utasítások	Megfelel

nyekből/IED-létesítmények/származó kibocsátások monitoringjáról szóló JRC-referenciajelentést), b) korrekciók és megelőző intézkedések; c) nyilvántartás vezetése; d) (ahol lehet) független belső vagy külső auditálás annak érdekében, hogy meghatározzák, vajon a környezetvédelmi irányítási rendszer megfelel-e a tervezett intézkedéseknek, valamint hogy megfelelően vezették-e be és tartják-e fenn azt;		pontos betartása. A szellőztető rendszer beállítását külső cég végzi. A szellőztetés automata rendszer. A telephely kamerákkal, riasztó rendszerrel ellátva. A környezetirányítási rendszer az előírásoknak megfelelően részletesen szabályozza a kibocsátások, anyagfelhasználás, hulladékkezelés, újrahasznosítás lehetőségét. Félévente vezetőségi értékelés	
6. az EMS és folyamatos alkalmasságának, megfelelőségének és hatékonyságának felülvizsgálata a felső vezetés részéről;			
7. tisztább technológiák fejlődésének követése;		Jelenleg az elérhető legjobb technika, nevelés, melyet a cég megvalósít.	Megfelel
8. a létesítmény végső leszerelése esetén jelentkező környezeti hatások figyelembevétele az új üzem tervezési fázisában és teljes üzemi élettartama során;		A építés vagy bontás során a tervező, kivitelező, beruházó a jogszabályi előírásoknak megfelelően építi meg az istállókat és a hozzá tartozó építményeket, amennyiben ez már szükségessé válik, illetve ha pályázat és pénzügyi fedezet lesz rá.	Megfelel
9. ágazati referenciaértékelés (pl. az EMAS ágazati referenciadokumentuma) rendszeres alkalmazása. Kifejezetten az intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztési ágazat vonatkozásában a BAT-nak az EMS-be kell foglalnia a következő jellemzőket:	2027. év audit	2027. évben auditot megrendelik külső auditáló cégtől.	Megfelel
10. zajvédelmi intézkedési terv (lásd 9. BAT);		Zajmérés alapján nincs szükség zajvédelmi intézkedési tervre.	Megfelel
11. bűzszennyezés elleni intézkedési terv (lásd 12. BAT). <i>Az alkalmazási terület szempontjából lényeges</i>	Trágyázás előírások szerint. Szellőztetés előírás szerint – automata rendszer -	A bűz számítások szerint illetve az üzemelés óta nem volt bűzpanasz. Nincs szükség külön	Megfelel

<i>technikai megfontolások</i> A környezetirányítási rendszer hatálya (például részletessége) és jellege (például szabványosított vagy nem szabványosított) a gazdaság természetével, méretével és összetettségével, valamint lehetséges környezeti hatásainak körével függ össze.		bűzvédelmi intézkedési tervre.	
---	--	--------------------------------	--

2. BAT A környezeti hatások megelőzése vagy csökkentése, továbbá az általános teljesítmény javítása érdekében a BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazását jelenti.

	Technika	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Az üzem/gazdaság helyének megfelelő meghatározása és a tevékenységek helyére vonatkozó rendelkezések annak érdekében, hogy:	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a meglévő üzemekre/gazdaságokra.	A telephely az első lakóháztól 188 méterre helyezkedik el Keleti irányban	Megfelel
	- csökkentsék az állatok és az anyagok (a trágyát is ideértve) szállítását;	Szalagos kihordás	A telephelyen alomanyag kerül felhasználásra szükség szerint.	Megfelel
	- biztosítsák a védendő érzékeny területektől való megfelelő távolságot;	A telephely kiválasztásánál egyeztetés történt a hatóságokkal	A telephely közvetlen környezetében nincs Natura2000 terület, ökológiai folyosó	Megfelel
	- vegyék figyelembe az uralkodó éghajlati viszonyokat (pl. szél és csapadék);	Uralkodó szélirány Észak-nyugati	A telephely nyugati irányban helyezkedik el a lakóházaktól	Megfelel
	- mérlegeljék a gazdaság lehetséges jövőbeli fejlesztési kapacitását;	További fejlesztés nem lehetséges	A beépítési % alapján a telephely további fejlesztése nem lehetséges	Megfelel
	- előzzék meg a vízszennyezést.	Vízzáró szigetelésű alap, aljzat	Teljes mértékben zárt technológia, trágyatárolás a telephelyen nincs.	Megfelel
b	A személyzet oktatása és képzése, különösen a következők vonatkozásában:	Általánosan alkalmazható.	A személyzet oktatása belépéskor kötelező illetve félévente/évente kötelező	Megfelel
	- vonatkozó szabályozások, állatállomány tartása, állategészségügy és állatjólét, trágyakezelés, munkavállalók biztonsága;	Szabályzatok szerint	A telephelyre munka-tűzvédelmi utasítás, járványvédelmi utasítás, EMS rendszer készült	Megfelel
	- trágya szállítása és kijuttatása;	Folyamatos, szükség szerinti trágya eltávolítás	A telephelyen nincs trágya tárolás	Megfelel
	- tevékenységek tervezése;			
	- veszélyhelyzeti tervezés és veszélyhelyzet-kezelés;	Utasítások szerint	Munka-tűzvédelmi utasítás, járványvédelmi utasítás, EMS rendszer	Megfelel
	- a berendezések javítása és karbantartása.	Utasítás szerint	Külső karbantartás van, kötelező karbantartási	Megfelel

			szervizekkel	
c	Veszélyhelyzeti terv készítése a váratlan kibocsátások és események, például a víztestek szennyeződésének kezelésére. Ez a következőket foglalhatja magában:	Általánosan alkalmazható.	Üzemi kárelhárítási terv alapján	Megfelel
	- a gazdaság vízvezeték-rendszerét és a víz-/szennyvízforrásokat feltüntető tervrajz;	Műszaki tervdokumentáció	A telepvezető irodájában, az étkezőben, folyosón a rajzok kihelyezésre kerültek	Megfelel
	- cselekvési terv lehetséges problémák esetén (pl. tűz, hígtrágyatároló szivárgása vagy összeomlása, a trágyahalmokból való ellenőrizetlen elfolyás, olajkiömlések);	Tűz, hígtrágya tároló nem lesz, trágyatároló nem lesz, olajtárolás nem lesz a telephelyen	Tűzvédelmi terv alapján	Megfelel
	- szennyezéshez vezető váratlan események kezelését szolgáló berendezések (pl. alagsővek (dréncső) bedugaszolására szolgáló eszköz, védőárok, uszadékfogó az olajkiömlések ellen).	Föld alatti tárolás nem lesz, kivételt képez a kommunális szennyvízgyűjtő akna, illetve az istállók mosóvizére szolgáló akna	A kommunális szennyvíz akna kialakítása szivárgásmentes.	Megfelel
d	Többek között a következő szerkezetek és berendezések ellenőrzése, javítása és karbantartása:	Általánosan alkalmazható.	A régi épületek 9 db istálló alumínium fedésűek közte szigetelő anyag. 1 db istálló műanyag fedésű közte szigetelő anyag. Az épületek állapota folyamatosan ellenőrzött..	Megfelel
	- hígtrágyatárolók bármilyen károsodás, romlás vagy szivárgás esetén;	Nem keletkezik hígtrágya	Nincs hígtrágya tároló	Nem releváns
	- hígtrágyaszivattyúk, keverők, szeparátorok és öntözők;	Nincs	Nincs	Nem releváns
	- a víz- és takarmányellátó rendszerek;	A vízrendszer a legújabb technológiai csövekkel	Takarmányellátás takarmányellátó rendszerrel, istállók mellett közvetlenül elhelyezve, felszín felett	Megfelel
	- szellőztetőrendszer és hőérzékelők;	A legújabb technológiával készül	Automata rendszer	Megfelel
	- silók és szállítóberendezések (pl. szelepek, csövek);	Felszín felett	Azonnal látható a probléma, mivel felszín felett vannak istállón belül elhelyezve, illetve ellenőrzése folyamatos	Megfelel
	- légtisztító berendezések (pl. rendszeres vizsgálat).	Vízcsapda	Nincs külön légtisztító rendszer, egyelőre nem volt szükséges.	Megfelel
	Ez kiterjedhet a gazdaság tisztaságára és a kártevők kezelésére.	Kártevő irtás folyamatos	Külső szakcég végzi szerződéssel	Megfelel
e	Az elhullott állatok oly módon való tárolása, ami megelőzi vagy csökkenti a	Általánosan alkalmazható.	állati tetem tároló járványvédelmi előírások szerint	Megfelel

	kibocsátásokat.		
--	-----------------	--	--

1.3. Takarmányozás

3. BAT Az összes kiválasztott nitrogén és ebből következően az ammóniakibocsátás csökkentése, ezzel egyidejűleg az állatok táplálékigényének kielégítése érdekében olyan étrend kialakítása és táplálási stratégia a BAT, amely az alábbi technikák egyikét vagy kombinációját foglalja magában.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A nyersfehérje-tartalom csökkentése nitrogénegyensúlyt biztosító étrenddel, amely az energiaszükségletekre és az emészthető aminosavakra épül.	Általánosan alkalmazható.	A nevelési előírások szerint történik	Megfelel
b	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	Általánosan alkalmazható.	Többfázisú takarmányozás van	Megfelel
c	Szabályozott mennyiségű esszenciális aminosavak hozzáadása az alacsony nyersfehérje-tartalmú étrendhez.	Az alkalmazhatóság korlátozott lehet, ha alacsony fehérjetartalmú takarmány gazdasági szempontból nem áll rendelkezésre. Szintetikus aminosavak nem alkalmazhatók az ökológiai állattenyésztésben.	Az előírt szabályozás szerint történik	Megfelel
d	Az összes kiválasztott nitrogént csökkentő engedélyezett takarmány-adalékanyagok alkalmazása.	Általánosan alkalmazható.	Amennyiben szükséges adalékanyagot alkalmaznak	Megfelel

4. BAT Az összes kiválasztott foszfor csökkentése, ezzel egyidejűleg az állatok táplálékigényének kielégítése érdekében olyan étrend kialakítása és táplálási stratégia a BAT, amely az alábbi technikák egyikét vagy azok kombinációját foglalja magában:

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	Általánosan alkalmazható.	A takarmányozási előírás szerint	Megfelel
b	Az összes kiválasztott foszfort csökkentő engedélyezett takarmány-adalékanyagok (pl. fitáz) alkalmazása.	A fitáz nem feltétlenül alkalmazható az ökológiai állattenyésztésben.	A takarmányozási előírás szerint	Megfelel
c	Könnyen emészthető szerves foszfátok alkalmazása a	A könnyen emészthető szerves foszfátok elérhetőségének korlátai	A takarmányozási előírások szerint	Megfelel

	takarmány hagyományos foszforforrásainak helyettesítésére.	között általánosan alkalmazható.		
--	--	----------------------------------	--	--

5. BAT A hatékony vízfelhasználás céljából a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A vízfelhasználás nyilvántartása.	Általánosan alkalmazható.	Saját tulajdonú fűrt kell vízellátás vízmérő órával, nyilvántartás havi leolvasás	Megfelel
b	A vízszivárgás feltárása és javítása.	Általánosan alkalmazható.	Az istállókon belül a vezetékekrendszer föld felett. Istállón kívül földalatti elvezetés. A mérőóra ellenőrzésekor a szivárgás feltárható	Megfelel
c	Magasnyomású tisztítók használata az állatok tartására szolgáló hely és a berendezések tisztítására.	Nem alkalmazható száraz tisztítási rendszereket alkalmazó baromfitenyésztő üzemekben.	Magas nyomású mosóberendezést alkalmaznak	Megfelel
d	A konkrét állatkategória szempontjából alkalmas berendezések (pl. önitató, kerek itató, itatóvályú) megválasztása és használata a víz (ad libitum) elérhetőségének egyidejű biztosítása mellett.	Általánosan alkalmazható.	Technológiai előírás szerinti itató és etető rendszer szopókás itató, műanyag etető rendszerek	Megfelel
e	Az ivóvíz-berendezés kalibrálásának rendszeres ellenőrzése és (szükség esetén) átállítása.	Általánosan alkalmazható.	Itatás folyamatos, csepegtető rendszer. A madár a csőrével koppintja az itatót és csak akkor csepeg a csőrébe a víz	Megfelel
f	A nem szennyezett esővíz tisztításra történő újrahasznosítása.	Nem feltétlenül alkalmazható meglévő gazdaságokban a nagy költségek miatt. A biológiai védelmi kockázat korlátozhatja az alkalmazhatóságot.	Járványvédelmi szempontból esővíz a technológiába nem vezethető vissza. Az esővíz a füves területen elszikkad, ezáltal a talajvízbe kerül vissza. Nem szennyezett	Megfelel

6. BAT A szennyvízképződés csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Az udvar szennyezett területének lehető legkisebbre korlátozása.	Általánosan alkalmazható.	A telephely tisztántartása folyamatos. Az utak, füves terület tisztántartása	Megfelel

			folyamatos. Szennyezett terület nincs.. Az esetlegesen leszáradó trágya (száraz) azonnal feltakarításra kerül.	
b	A vízfelhasználás minimalizálása.	Általánosan alkalmazható.	A vízfelhasználás csepegtető rendszerű	Megfelel
c	A szennyezetlen esővíz elkülönítése olyan szennyvízforrásoktól, amelyeket kezelni kell.	Nem feltétlenül alkalmazható meglévő gazdaságokban.	Nincs szennyezett esővíz, zárt technológia	Megfelel

7. BAT A vízbe történő szennyvízkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A szennyvíz elvezetése erre rendelt tartályba vagy hígtrágyatárolóba.	Általánosan alkalmazható.	nincs hígtrágya	Megfelel
b	Szennyvízkezelés.	Általánosan alkalmazható.	Kommunális szennyvíz, zárt tartályban gyűjtés	Megfelel
c	Szennyvíz kijuttatása pl. öntözőrendszer (esőztető berendezés, mozgó öntözőberendezés, tartálykocsi, injektálás) alkalmazásával.	Az alkalmazhatóság a gazdasággal szomszédos földterületek mérsékelt rendelkezésre állása miatt korlátozott lehet. Csak olyan szennyvíz esetén alkalmazható, amely bizonyítottan csekély mértékben szennyezett.	Nincs szennyvíz kijuttatás	Megfelel

8. BAT A gazdaság hatékony energiafelhasználásának érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Nagy hatásfokú fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek.	Nem feltétlenül alkalmazható meglévő üzemekben.	Nagy hatásfokú hűtő és fűtő berendezések vannak.	Megfelel
b	A fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek, továbbá működtetésük optimalizálása, különösen, ahol légtisztító rendszereket alkalmaznak.	Általánosan alkalmazható.	Nagy hatásfokú hűtő és fűtő berendezések vannak.	Megfelel
c	Az állatok tartására szolgáló hely falainak, padozatának és/vagy plafonjának szigetelése.	Nem feltétlenül alkalmazható természetes szellőzéssel működő üzemekben. A szigetelés nem feltétlenül	A műanyag panelek pir szigeteléssel ellátottak, oldalfal, tető. A padozat kialakítása szintén hőszigetelt.	Megfelel

		alkalmazható meglévő üzemekben a kialakítási korlátok miatt.	9 istálló alumínium oldalfal, palatetővel.	
d	Energiahatékonyság világítás használata.	Általánosan alkalmazható.	LED rendszer	Megfelel
e	Hőcserélők használata. Az alábbi rendszerek egyike alkalmazható: 1. levegő-levegő;	A levegő-talaj hőcserélők csak akkor alkalmazhatók, ha elegendő hely áll rendelkezésre, mivel nagy kiterjedésű talajfelületre van szükség.	Nem lesz hőcserélő beépítve	Megfelel
	2. levegő-víz;		nincs beépítve	Nem releváns
	3. levegő-talaj.		nincs beépítve	Nem releváns
f	Hőszivattyúk alkalmazása hővisszanyeréshez.	A geotermikus hő visszanyerésén alapuló hőszivattyúk alkalmazhatósága vízszintes csövek használata esetén korlátozott, a helyigény miatt.	nincs beépítve, ennek a technológiának az alkalmazása régi telephelyen nem kifizetődő megépítés	Nem releváns
g	Hővisszanyerés fűtött és hűtött, alommal borított padozattal (kombinált szintes, ún. combideck rendszer).	Sertésenyésztő üzemek esetében nem alkalmazható. Az alkalmazás attól függ, hogy lehet-e zárt földalatti víztárolót építeni a keringő víznek.	Nem lesz beépítve	Nem releváns
h	Természetes szellőzés alkalmazása.	Nem alkalmazható a központi szellőztetőrendszert használó üzemekben. Nem feltétlenül alkalmazható olyan sertésenyésztő üzemekben, ahol:	Nincs természetes szellőztetés járványvédelmi szempontból kifogásolt	Nem releváns
		- az állatok tartására szolgáló hely alommal borított, és az éghajlat meleg;	Minimális alom kerül felhasználásra,	Megfelel
		- az állatok tartására szolgáló hely alommal nem borított, vagy nincsenek fedett, elkülönített bokszok (pl. ketrecek), és hideg az éghajlat.	nem ketreces tartás van, hanem almos tartás	Megfelel
		Nem feltétlenül alkalmazható baromfi-tenyésztő üzemekben:		
		- a tenyésztés kezdeti szakaszában, a kacsatenyésztést kivéve;		Nem releváns
		- rendkívüli időjárási körülmények miatt.		Nem releváns

9. BAT A zajkibocsátás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT zajkezelési terv kidolgozását és végrehajtását jelenti a környezetközpontú irányítási rendszer (lásd: 1. BAT) részeként, amely terv magában foglalja az alábbi elemeket:

i. a megfelelő intézkedéseket és határidőket előíró szabályzat;

Zajmérés alapján a zajkibocsátás megfelelő, nincs zavaró hatása

ii. a zaj monitorozására szolgáló szabályzat;

Karbantartási utasítások szerint a ventilátorokat ellenőrizni, illetve karbantartani kell.

iii. az azonosított, zajjal kapcsolatos eseményekre adott válaszok szabályzata;

A ventilátorok zajsökkentettek. Egyéb zaj csak az időszakos járműforgalom takarmány beszállítás, állatok be- és kiszállítása.

iv. zajsökkentési program a forrás(ok) beazonosítására, a zajkibocsátás monitorozására, a források kibocsátási intenzitásának jellemzésére, valamint a felszámolást és/vagy csökkentést szolgáló intézkedések végzésére;

A zajmérés alapján a zaj minimális védendő objektumokat nem érint, zajméréssel igazolás.

v. a zajjal kapcsolatos korábbi váratlan események és azok orvoslásának áttekintése, továbbá a zajjal kapcsolatos váratlan eseményekkel összefüggő ismeretek terjesztése.

A váratlan esemény a ventilátor megállása, mely nem jár zajosabb tevékenységgel. Egyéb más zaj a fentiek szerint takarmány szállítás, állat be- és kiszállítása.

Alkalmazhatóság

A 9. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken zajártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták.

Zajártalommal nem kell számolni.

10. BAT A zajkibocsátás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika	Leírás	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/ gazdaság és az érzékeny terület között.	Az üzem/gazdaság tervezési szakaszában a minimális szabványtávolság alkalmazásával kellő távolság biztosítható az üzem/gazdaság és az érzékeny terület között.	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a meglévő üzemekre/gazdaságokra.	A kellő távolság 300 méter, a baromfitelep létesítésekor még nem volt lakóház 500 méteres körzetben. Most már 188 méterre van lakóház a telephelytől. A ventilátorok az istálló Nyugati oldalán kerültek kialakítása. Keleti oldalon vannak a lakóházak.	Megfelel
b	Berendezések elhelyezése.	A zajszint csökkenthető azáltal, hogy: i. növelik a távolságot a kibocsátó és a vevő között (azzal, hogy a berendezést olyan messze helyezik el az érzékeny	Meglévő üzemek esetében a berendezések áthelyezését a helyhiány vagy a magas költségek	A zajmérés alapján nincs szükség zajszint csökkentésre..	Megfelel

		területtől, amennyire az megvalósítható);	korlátozhatják.		
		ii. minimálisra korlátozzák a takarmányadagoló csövek hosszát;	Előírás szerint	A takarmányadagoló silók az épületek előtt kb. 0,5 méterre kerültek elhelyezésre.	Megfelel
		iii. úgy helyezik el a takarmánytárolókat és a takarmánysilókat, hogy a gépjárműmozgás a lehető legkisebb legyen a gazdaságban.	Előírás szerint	A takarmányadagoló silók a Keleti oldalon a bejárattal szemben kerültek felállításra	Megfelel
c	Üzemeltetési intézkedések.	Ezek többek között a következők: i. az ajtók és az épület nagyobb nyílásainak lezárása, különösen etetés idején, ha lehetséges;	Általánosan alkalmazható.	Zárt istállók	Megfelel
		ii. a berendezések tapasztalt személyzet által történő üzemeltetése;	Megfelelő személyzet kiválasztása	Oktatás	Megfelel
		iii. a zajjal járó tevékenységek mellőzése éjszaka és hétvégén, ha lehetséges;	Az állattartás folyamatos	Zajjal járó tevékenység a ventilátorok üzemeltetése, egyéb zajjal járó tevékenység nincs. Gépjárművek közlekedése minimális	Megfelel
		iv. zajszabályozási intézkedések a karbantartási tevékenységek során;	Karbantartási utasítás szerint	A karbantartások az utasítások szerint megtörténnek	Megfelel
		v. a szállítószalagok és csigák teljes terhelés melletti működtetése, ha lehetséges;	Trágya szállító szalag használata	Nincs trágyaszállító szalag.	Megfelel
		vi. a szabadtéri földmunkák minimális területre korlátozása a földnyeső gépek által kibocsátott zaj csökkentése érdekében.	Csak építéskor	nincsenek szabadtéri földmunkák a telephelyen	Megfelel
d	Alacsony zajszintű berendezések.	Ilyen berendezések lehetnek a következők: i. nagy hatásfokú ventilátorok, ha a természetes szellőzés nem biztosítható vagy nem elegendő; ii. szivattyúk és kompresszorok; iii. olyan takarmányozási rendszer, amely csökkenti az etetés előtti ingereket (tároló etetők, passzív ad libitum etetők, kompakt etetők).	A 7. BAT d.iii. pontja csak sertéstenyésztő üzemekben alkalmazható. Passzív <i>ad libitum</i> etetők csak abban az esetben alkalmazhatók, ha a berendezés új, vagy azt lecserélték, vagy amennyiben az állatok etetését nem kell korlátozni.	A zajmérési jegyzőkönyv szerint nincs szükség zajszint csökkentő berendezésekre	Megfelel
e	A zaj szabályozására szolgáló berendezések.	Ezek a következőket tartalmazzák: i. zajcsökkentők; ii. rezgésszigetelés; iii. a zajos berendezések (pl. darálók, pneumatikus szállítószalagok) elzárása;	Az alkalmazhatóságot a helyigény, továbbá egészségvédelmi és biztonsági okok korlátozhatják.	Nincs szükség rezgésszigetelésre, nincs olyan berendezés, amely ezt előidézné. Nincsenek darálók, kész takarmány érkezik a telephelyre.	Megfelel

		iv. az épületek hangszigetelése.	Nem alkalmazható olyan hangelnyelő anyagokra, amelyek meggátolják az üzem hatékony tisztítását.		
f	Zajcsökkentés.	A zaj terjedése a zajkibocsátók és zajvevők közé helyezett zajvédőkkel csökkenthető.	Biológiai biztonsági okokból nem feltétlenül alkalmazható általánosan.	Nincs szükség zajvevőkre, zajvédő falakra. A technológia ezt nem indokolja	Megfelel

11. BAT Az egyes állattartó épületekből származó porkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A porképződés csökkentése az állattartásra szolgáló épületekben. Erre a célra az alábbi technikák kombinációja alkalmazható:		A baromfi ólokban minimális porképződéssel kell számolni. Kis mennyiségű szalma felhasználás.	Megfelel
1.	1. Durvább alomanyag használata (pl. hosszú szalma vagy faforgács az aprított szalma helyett);	A hosszú szalma nem alkalmazható a hígtrágyaalapú rendszerekben.	Hosszú szalma kerül felhasználásra, amennyiben szükséges	Megfelel
	2. Friss alom alkalmazása, alacsony porképződéssel járó almozási technikával (pl. kézzel).	Általánosan alkalmazható.	Kézi almozás van, minimális	Megfelel
	3. Ad libitum takarmányozás;	Általánosan alkalmazható.	Meghatározott etetés van, kiadagolt takarmány mennyiséggel	Megfelel
	4. Nedves takarmány vagy pellet használata, vagy olajos nyersanyagok és kötőanyagok hozzáadása a száraz takarmányra épülő rendszerben.	Általánosan alkalmazható.	Hosszú szalma használat van – olajos nyersanyagok, kötőanyagok nem kerülnek felhasználásra	Megfelel
	5. A pneumatikusan feltöltött, száraz takarmányt tároló berendezések porleválasztóval való felszerelése;	Általánosan alkalmazható.	A takarmány silók porleválasztóval rendelkeznek	Megfelel
	6. A szellőztetőrendszer oly módon történő kialakítása és működtetése, amely mérsékli a levegő áramlásának sebességét az épületen belül.	Alkalmazhatóságát állattartási megfontolások korlátozhatják.	Az istállóban kialakított szellőztető rendszer megfelel az előírásoknak	Megfelel
b	A porkoncentráció csökkentése az épületen belül az alábbi technikák valamelyikének alkalmazásával:			
	1. Vízpárásítás;	Az alkalmazhatóságot az állatok párásítás során csökkenő hőérzete korlátozhatja, különösen az állat életének érzékeny szakaszában, és/vagy hideg és nedves éghajlat mellett.	Nincs	Megfelel

		Az alkalmazhatóságot korlátozhatja a szilárd trágyázáson alapuló rendszer a tenyésztési időszak végén a magas ammónia kibocsátás miatt.	Nincs párasítás járványvédelmi szempontból, illetve az almot nem nedvesítik	Megfelel
	2. Olaj permetezése;	Csak olyan baromfitenyésztő üzemekben alkalmazható, ahol az állatok nagyjából 21 napnál idősebbek. A tojótyúkokat tartó üzemekre való alkalmazhatóság korlátozott lehet a tyúkólban található berendezések szennyeződésének kockázata miatt.	Nem életszerű, elavult rendszer	Megfelel
	3. Ionizálás.	Nem feltétlenül alkalmazható sertésitenyésztő üzemekben vagy meglévő baromfitenyésztő üzemekben műszaki és/vagy gazdasági okokból.	Nem alkalmaz ionizálást a Kft	Nem releváns
c	A távozó levegő kezelése légtisztító berendezéssel, például:			
	1. Vízcsapda;	Csak azokra az üzemekre alkalmazható, amelyekben szellőzőalagutat használnak.	A Kft vízcsapdát alkalmaz 1 istállónál (újonnan épített) a többi istállónál nem került beszerelésre.	Megfelel
	2. Száraz szűrő;	Csak azokra a baromfitenyésztő üzemekre alkalmazható, amelyekben szellőzőalagutat használnak.	Vízcsapda beépítés 1 istállónál	Megfelel
	3. Vízmosó;	Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a nagy kivitelezési költségek miatt. Csak olyan meglévő üzemekre alkalmazható, ahol központosított szellőztetőrendszert használnak.	Nem alkalmaz a Kft vízmosót	Megfelel
	4. Nedves mosó;		Leírás	Megfelelés
	5. Biomosó (vagy bio csepegtetőtestes szűrő);		Nincs biomosó	Nem releváns
	6. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer;		Vízcsapda került alkalmazásra 1 istállónál	Megfelel
	7. Biofilter.	Csak hígtrágyát használó üzemben alkalmazható.	Nincs biofilter	Nem releváns

		Az állattartásra szolgáló helyen kívül elegendő térre van szükség, ahol a szűrőcsomagokat el lehet helyezni.		
		Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a nagy kivitelezési költségek miatt. Csak olyan meglévő üzemekre alkalmazható, ahol központosított szellőztetőrendszert használnak.	Központosított szellőztető rendszer, de nincs szükség biofilterre, minimális porképződés	Megfelel

12. BAT A gazdaságból származó bűz kibocsátásának megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT bűzszennyezés elleni intézkedési terv kidolgozását, végrehajtását és rendszeres felülvizsgálatát jelenti a környezetirányítási rendszer (lásd 1. BAT) részeként, amely terv magában foglalja az alábbi elemeket:

i. a megfelelő intézkedéseket és határidőket előíró szabályzat;

EMS rendszerben meghatározásra került

ii. a bűz monitoringjának lefolytatására vonatkozó szabályzat;

A telephely üzemelése óta nem volt lakossági panasz.

iii. az azonosított, bűzzel kapcsolatos ártalmakra adandó válaszok szabályzata;

A bűzkibocsátás minimális, az automata szellőztető rendszer biztosítja, a bűz feldúsulásának megakadályozását.

iv. bűzmeelőzési és -megszüntetési program a pl. a forrás(ok) beazonosítására, a bűzkibocsátás monitorozására (lásd 26. BAT), a források kibocsátási intenzitásának jellemzésére, valamint a felszámolást és/vagy csökkentést szolgáló intézkedések végzésére;

A bűzcsökkentés a vízcsapda használatával is megoldott.

v. a bűzzel kapcsolatos korábbi események és azok orvoslásának áttekintése, továbbá a bűzzel kapcsolatos váratlan eseményekkel összefüggő ismeretek terjesztése.

Nem számolunk váratlan eseményekkel, illetve bűz szempontjából az istálló kigyulladás okozhat rövid ideig bűzhatást.

A kapcsolódó monitoringot a 26. BAT ismerteti.

Alkalmazhatóság

A 12. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták.

Minimális bűzkibocsátással kell számolni. A hazánkban már jól működő telephelyek ugyanezen technológiával igazolt a minimális bűzkibocsátás.

13. BAT A gazdaságból származó bűzkibocsátás és/vagy bűzhatás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának használatát foglalja magában.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/gazdaság és az	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a meglévő	A telephely 188 méteres körzetében nincs védendő objektum. A ventilátorok nyugati irányban helyezkednek el. A	Megfelel

			lakóházak keleti irányban vannak.	
	érzékeny területek között.	üzemekre/gazdaságokra.		
b	Olyan állattartási rendszer, amely az alábbi elvek valamelyikére vagy azok kombinációjára épül: - az állatok és a felületek tisztán és szárazon tartása (pl. a takarmány kiömlésének elkerülése, a részlegesen rácsozott fekvőhelyekről a trágya eltávolítása);	A beltéri környezet hőmérsékletének, a légáramlásnak és a sebességnek a csökkentése nem feltétlenül alkalmazható állatjóléti megfontolásokból. A hígtrágya öblítéssel történő eltávolítása nem alkalmazható az érzékeny területekhez közel található sertésenyésztő üzemekre a bűz tetőzése miatt.	Hígtrágya nincs. Száraz trágya keletkezik. A levegőcserét, hőmérséklet szabályozást automatika biztosítja.	Megfelel
	- a trágya kibocsátó felületének mérséklése (pl. fém vagy műanyag rácsok alkalmazása, vagy olyan csatornáké, ahol a trágya szabad felülete kisebb);	Az állattartásra való alkalmazhatóságot lásd: 30. BAT, 31. BAT, 32. BAT, 33. BAT és 34. BAT.	Nem alkalmazható	Nem releváns
	- a trágya gyakori eltávolítása külső (fedett) trágyatárolóba;		A száraz trágya szükség szerint eltávolításra kerül, de nem trágyatárolóba, hanem pótkocsikra. A telephelyről a trágya elszállításra kerül.	Megfelel
	- a trágya hőmérsékletének csökkentése (pl. a hígtrágya hűtésével) és a beltéri hőmérséklet mérséklése;		Nem lesz hőmérséklet csökkentés, száraz trágya keletkezik	Megfelel
	- a trágya felülete felett a levegő áramlásának és sebességének csökkentése;		A ventilátorok nem a padló síkjában kerültek elhelyezésre, hanem felette, így a sebességáram minimális	Megfelel
	- az alom szárazon, aerob körülmények között tartása az almos tartáson alapuló rendszerben.		A trágya száraz tartása megoldott, nincs vályús itató rendszer, hanem csepegtető itató rendszer van	Megfelel
c	Az állattartásra szolgáló helyről a távozó levegő kibocsátási feltételeinek optimalizálása az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazásával:	A tetőgerinc tengelyének kiigazítása meglévő üzemekre nem alkalmazható.		
	- a kivezető magasságának növelése (pl. a levegő a tetőszint felett távozik, szellőzők, a távozó levegő tetőgerinc felé terelése a falak alsó része helyett);		hátsó és oldalfali szellőztetés	Megfelelő
	- a függőleges kivezető		A ventilátor automatika	Megfelel

	szellőztetési sebességének fokozása;		biztosítja a megfelelő szellőztetést	
	- külső akadályok hatékony elhelyezése, hogy örvényt keltsenek a kilépő légáramlásban (pl. növényzet);		A légáramlat megfelelő	Megfelel
	- terelőlemezek elhelyezése a falak alsó részein elhelyezkedő szivónyílásokra, hogy a távozó levegőt a föld felé tereljék;		A terelő lemezek fel vannak szerelve	Megfelel
	- a távozó levegő állattartásra szolgáló hely felőli oldalon történő eloszlása, az érzékeny területtől távol;		A ventilátorok korábban lettek elhelyezve, régen épített istállók. Amennyiben átépítésre kerülnek, úgy a ventilátorok nem a lakóházak felé lesznek elhelyezve.	Megfelel
	- a természetesen szellőző épület tetőgerince tengelyének keresztirányú hozzáigazítása az uralkodó szélirányhoz.		A ventilátorok korábban lettek elhelyezve, régen épített istállók. Amennyiben átépítésre kerülnek, úgy a ventilátorok nem a lakóházak felé lesznek elhelyezve. A lakóházak felé az istállók bejáratai vannak.	Megfelel
d	Légtisztító berendezés alkalmazása, például: 1. Biomosó (vagy bio csepegtetőtestes szűrők); 2. Biofilter; 3. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer;	Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a nagy kivitelezési költségek miatt. Csak olyan meglévő üzemekre alkalmazható, ahol központosított szellőztetőrendszert használnak. A biofilter csak hígtrágyát használó üzemben alkalmazható. A biofilter esetében az állattartásra szolgáló épületen kívül elegendő térre van szükség, ahol a szűrőcsomagokat el lehet helyezni.	Vízcsapda került alkalmazásra 1 istállónál. A többi istállónál nem került kiépítésre, technológiailag ez most a régi istállóknál nem megvalósítható.	Megfelel
e	Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágyatárolásra:			
	1. A hígtrágya vagy a szilárd trágya befedése a tárolás során;	Lásd a 16. BAT b. pontjának alkalmazhatóságát a hígtrágya	Nincs trágyatárolás a telephelyen	Nem releváns

		vonatkozásában. Lásd a 14. BAT b. pontjának alkalmazhatóságát a szilárd trágya vonatkozásában.		
	2. A tárolót az uralkodó szélirányra tekintettel kell elhelyezni és/vagy olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek csökkentik a szél sebességét a tároló körül vagy felett (pl. fák, természetes akadályok);	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatároló a telephelyen	Nem releváns
	3. A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	Általánosan alkalmazható.		
f	A trágyát a következő technikák valamelyikével kell feldolgozni, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a bűz kibocsátást a kijuttatás során (vagy azt megelőzően):		Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
	1. A hígtrágya aerob rothasztása (levegőztetés);	Lásd a 19. BAT d. pontjának alkalmazhatóságát.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
	2. A szilárd trágya komposztálása;	Lásd a 19. BAT f. pontjának alkalmazhatóságát.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
	3. Anaerob rothasztás.	Lásd a 19. BAT b. pontjának alkalmazhatóságát.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
g	Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágya kijuttatására:			
	1. Sávos kijuttatás, sekélyinjektáló vagy mélyinjektáló alkalmazása hígtrágya kijuttatásához;	Lásd a 21. BAT b., a 21. BAT c. vagy a 21. BAT d. pontjának alkalmazhatóságát.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
	2. A trágyát a lehető leghamarabb el kell dolgozni.	Lásd a 22. BAT alkalmazhatóságát.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns

14. BAT A szilárd trágya tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A kibocsátó felület és a szilárd trágyahalom térfogatarányának csökkentése.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
b	A szilárd trágyahalom	Általánosan alkalmazható,	Nincs trágyatárolás, nincs	Nem releváns

	lefedése.	ha a szilárd trágyát az állattartásra szolgáló helyen szárítják vagy előszárítják. Nem feltétlenül alkalmazható nem szárított szilárd trágyára, ha a rakáshoz gyakran adnak hozzá trágyát.	trágyafeldolgozás a telephelyen	
c	A szárított szilárd trágya mezőgazdasági épületben történő tárolása.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns

15. BAT A szilárd trágya tárolásából a talajba és a vízbe jutó kibocsátás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának használatát foglalja magában, a következő prioritási sorrendben.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A szárított szilárd trágya mezőgazdasági épületben történő tárolása.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
b	Betonsiló alkalmazása a szilárd trágya tárolásához.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
c	A szilárd trágya tömör, át nem eresztő padozaton történő tárolása, amelyet elvezető rendszerrel és gyűjtőtartállyal szerelnek fel az elfolyás esetére.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
d	Olyan tárolólétesítmény kiválasztása, amelynek elegendő a kapacitása a szilárd trágya tárolásához olyan időszakban, amikor a kijuttatás nem lehetséges.	Általánosan alkalmazható.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns
e	A szilárd trágya tárolása kültéri halmokban a felszíni vagy felszín alatti vízfolyásoktól távol, ahova esetleg a trágyából folyadék szivároghatna be.	Csak ideiglenes kültéri rakásokra alkalmazható, amelyek helye minden évben változik.	Nincs trágyatárolás, nincs trágyafeldolgozás a telephelyen	Nem releváns

1.11. Kibocsátás hígtrágya tárolásából

16. BAT A hígtrágya tárolása során a levegőbe jutó ammónia kibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Értékelés
a	A hígtrágyatároló megfelelő kialakítása és kezelése az alábbi technikák kombinációjával:		nem keletkezik hígtrágya nem releváns
	1. A kibocsátó felület és a hígtrágyatároló térfogata közötti arány csökkentése;	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a meglévő tárolókra. A túlságosan magas trágyatárolók nem feltétlenül alkalmazhatók a megnövekedett költségek miatt vagy biztonsági okokból.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns

	2. A szél sebességének és a légcserének a mérséklése a trágya felületén a tároló alacsonyabb telítettségi szint melletti működtetésével;	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a meglévő tárolókra.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
	3. A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	Általánosan alkalmazható.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
b	A trágyatároló befedése. Erre a célra az alábbi technikák valamelyike alkalmazható:		
	1. Merev anyagú fedél;	Gazdasági megfontolások és a többletteher jelentette strukturális korlátok miatt nem feltétlenül alkalmazható meglévő üzemekben.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
	2. Rugalmas fedél;	Rugalmas fedél nem alkalmazható olyan térségekben, ahol az uralkodó időjárási viszonyok miatt megrongálódhat a szerkezete.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
	3. Úszó fedőréteg, például: - műanyag pellet; - könnyű ömlesztett anyagok; - úszó rugalmas fedél; - geometriai műanyag lapok; - levegővel felfújt fedél; - természetes kéreg; - szalma.	A műanyag pellet, a könnyű ömlesztett anyagok és a mértani műanyag lapok nem alkalmazhatók a természetesen kérgesedő hígtrágyára. A hígtrágya keverés, feltöltés és ürítés során történő mozgatása miatt egyes úszó anyagok nem feltétlenül alkalmazhatók, ha lerakódhatnak a szivattyúban vagy eltömíthetik azt. A természetes kéreg képződése nem biztos, hogy megvalósul hideg éghajlat és/vagy alacsony szárazanyag-tartalmú hígtrágya esetén. A természetes kéreg nem alkalmazható az olyan tárolókra, ahol a hígtrágya keverése, feltöltése vagy leeresztése instabillá teszi a természetes kérget.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
c	A trágya savasítása.	Általánosan alkalmazható.	

17. BAT A hígtrágya földtöltésben (derítőben) való tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Értékelés
a	A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	Általánosan alkalmazható.	nem keletkezik hígtrágya nem releváns
b	A hígtrágyát tároló földmedrű derítő rugalmas fedéllel és/vagy úszó fedőréteggel való borítása, például a következőkkel: - rugalmas műanyag fólia; - könnyű ömlesztett anyagok; - természetes kéreg; - szalma.	A műanyag fólia szerkezeti okokból nem feltétlenül alkalmazható a nagy kiterjedésű meglévő derítőkre. A szalma és a könnyű ömlesztett anyagok nem feltétlenül alkalmazhatók a nagy kiterjedésű derítőkre, ha a szélhordás meggátolja a derítő felületének teljes beborítását. A könnyű ömlesztett anyagok nem alkalmazhatók a természetesen kérgesedő hígtrágyára. A hígtrágya keverés, feltöltés és ürítés során történő mozgatása miatt egyes úszó anyagok nem feltétlenül alkalmazhatók, ha lerakódhatnak a szivattyúban vagy eltömíthetik azt. A természetes kéreg képződése nem biztos,	nem keletkezik hígtrágya nem releváns

		<p>hogyan megvalósul hideg éghajlat és/vagy alacsony szárazanyag-tartalmú hígtrágya esetén.</p> <p>A természetes kéreg nem alkalmazható az olyan derítők, ahol a hígtrágya keverése, feltöltése és/vagy leeresztése instabillá teszi a természetes kérget.</p>	
--	--	--	--

18. BAT A talaj és a vizek hígtrágya begyűjtéséből, elvezetéséből, továbbá trágyatárolóból és/vagy földmedrű tárolóból (derítőből) származó szennyeződésének megelőzése céljából a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás
a	Olyan tárolók alkalmazása, amelyek ellenállnak a mechanikus, vegyi és hőmérsékleti behatásoknak.	Általánosan alkalmazható.	nincs
b	Olyan tárolólétesítmény kiválasztása, amelynek elegendő a kapacitása a hígtrágya tárolásához olyan időszakban, amikor a kijuttatás nem lehetséges.	Általánosan alkalmazható.	nincs
c	Szivárgásmentes létesítmények és berendezések építése a hígtrágya összegyűjtéséhez és szállításához (pl. aknák, csatornák, lefolyócsövek, szivattyútelepek).	Általánosan alkalmazható.	nincs
d	A hígtrágya tárolása földmedrű derítőben, amelynek át nem eresztő anyagból készül az aljzata és a falai, pl. agyag vagy műanyag béléssel látják el (vagy duplafalú).	Minden derítő esetében általánosan alkalmazható.	nincs
e	Szivárgásészlelő (pl. geomembránt, szűrőréteget és elvezető csőrendszert tartalmazó) rendszer telepítése.	Csak új üzemekben alkalmazható.	nincs
f	A tárolók szerkezeti épségének ellenőrzése legalább évente egyszer.	Általánosan alkalmazható.	nincs

1.12. A trágya feldolgozása a gazdaságban

19. BAT Amennyiben a trágyát a gazdaságban dolgozzák fel, a levegőbe és a vízbe történő nitrogén-, foszfor- és bűz kibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának csökkentése, továbbá a trágya tárolásának és/vagy kijuttatásának megkönnyítése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása:

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás
a	A hígtrágya mechanikus elkülönítése. Ez magában foglalja például a következőket: - csigaprés-szeparátor; - dekanter centrifuga; - koaguláció-flokkuláció; - szeparáció szitával; - szűrőprés.	<p>Csak a következő esetekben alkalmazható:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nitrogén- és foszfortartalom csökkentésére van szükség azon földterület korlátozott rendelkezésre állása miatt, ahova a trágyát ki lehetne juttatni; - a trágya ésszerű költségek mellett nem szállítható el kijuttatásra. <p>A poliakrilamid flokkulációszerként nem feltétlenül alkalmazható az akrilamid-képződés kockázata miatt.</p>	Nincs trágyafeldolgozás
b	A trágya anaerob rothasztása biogáz-létesítményben.	Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a nagy kivitelezési költségek miatt.	Nincs trágyafeldolgozás
c	Külső alagút használata a trágya szárításához.	Kizárólag a tojótyúk tenyésztésére szolgáló üzemekben alkalmazható. Nem alkalmazható trágyaszállító szalagokkal nem felszerelt meglévő üzemekben.	Nincs trágyafeldolgozás

d	A hígtrágya aerob rothasztása (levegőztetés).	Csak akkor alkalmazható, ha fontos a kórokozók és a bűz csökkentése a kijuttatás előtt. Hideg éghajlat mellett nehézkes lehet a levegőztetés kellő szintjének fenntartása a téli időszakban.	Nincs trágyafeldolgozás
e	A hígtrágya nitrifikációja és denitrifikációja.	Új üzemek/gazdaságok esetében nem alkalmazható. Csak olyan meglévő üzemekre/gazdaságokra alkalmazható, ahol a nitrogén eltávolítására van szükség azon földterület korlátozott rendelkezésre állása miatt, ahova a trágyát ki lehetne juttatni.	Nincs trágyafeldolgozás
f	A szilárd trágya komposztálása.	Csak a következő esetekben alkalmazható: - a trágya észszerű költségek mellett nem szállítható el kijuttatásra; - fontos a kórokozók és a bűz csökkentése a kijuttatás előtt; - a gazdaságban elegendő hely van rendek kialakításához.	Nincs trágyafeldolgozás

(1) A technikákat a 4.7. szakasz ismerteti.

1.13. A trágya kijuttatása

20. BAT A szilárd trágya kijuttatásából a talajba és a vízbe történő nitrogén- és foszforkibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák mindegyikének használatát foglalja magában.

	Technika	Leírás
a	A trágyát befogadó földterület felmérése annak azonosítása érdekében, hogy számolni kell-e elfolyással, figyelembe véve a következőket:	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
	- a talaj típusa, a körülmények és a földterület lejtése;	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
	- éghajlati viszonyok;	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
	- a földterület vízelvezetése és öntözése;	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
	- vetésforgó;	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
	- vízforrások és vízvédelmi területek.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
b	Kellő távolságot kell tartani (kezeletlen földszáv fenntartásával) a trágyázott földterületek és a következők között: 1. olyan területek, ahol kockázatos a vízbe való lefolyás, pl. vízfolyások, források, fűrólyukak stb. esetén; 2. szomszédos ingatlanok (ideértve a sövényzetet is).	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
c	Kerülni kell a trágya kijuttatását, ha az elfolyás kockázata jelentős. Különösen nem alkalmazható, ha: 1. a földterület víz alatt áll, fagyott vagy hó borítja; 2. a talaj viszonyai (pl. víztelítettség vagy tömörödés) és a földterület lejtése és/vagy vízelvezetése miatt nagy a kockázata az elfolyásnak vagy elszivárgásnak; 3. az elfolyás a várható esőzések miatt előre jelezhető.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
d	A trágya kijuttatási arányának kiigazítása a trágya nitrogén- és foszfortartalmára, továbbá a talaj jellemzőire (pl. tápanyagtartalom), a növénykultúra szezonális igényeire, továbbá az időjárási viszonyokra és a földterület körülményeire figyelemmel, amely tényezők elfolyást okozhatnak.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
e	A trágya kijuttatásának összehangolása a növények	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft

	tápanyagigényével.	
f	A trágyázott területek rendszeres ellenőrzése az elfolyások feltárása és szükség esetén a megfelelő reakálás érdekében.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
g	Megfelelő hozzáférés biztosítása a trágyatárolóhoz, és annak garantálása, hogy a trágya betöltésére hatékonyan sor kerülhessen annak kiömlése nélkül.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft
h	Annak ellenőrzése, hogy a trágyát kijuttató gépek megfelelő üzemi állapotban vannak és a beállításuk a kellő adagolási arányhoz igazodik.	A trágya elhelyezését külső vállalkozók végzik nem a Kft

21. BAT A hígtrágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás
a	A hígtrágya hígítása, amelyet olyan technikák követnek, mint az alacsony nyomású vízöntöző rendszer.	Nem alkalmazható a nyers fogyasztásra szánt növények esetében a fertőzés magas kockázata miatt. Nem alkalmazható, ha a talaj típusa nem teszi lehetővé az oldott hígtrágya talajba való gyors beszívargását.	Nem keletkezik hígtrágya
		Nem alkalmazható, ha a növények nem igényelnek öntözést.	Nem keletkezik hígtrágya
		Olyan földterületekre alkalmazható, amelyek csőhálózattal egyszerűen kapcsolódnak a gazdasághoz.	Nem keletkezik hígtrágya
b	Sávos kijuttatás, az alábbi technikák egyikének alkalmazásával: 1. Vontatott tömlő; 2. Vontatott csoroszlya.	Az alkalmazhatóság korlátozott lehet, ha a hígtrágya szalmatartalma túl magas, vagy ha a hígtrágya szárazanyag-tartalma nagyobb mint 10%. A vontatott csoroszlya nem alkalmazható kemény magvú szántóföldi növények termesztése esetén.	Nem keletkezik hígtrágya
c	Sekélyinjektáló (nyitott vájatok).	Nem alkalmazható köves, sekély vagy tömör talajon, ahol nehezen biztosítható a behatolás egyenletessége. Az alkalmazhatóság korlátozott lehet, ahol a növényeket a gép károsíthatja.	Nem keletkezik hígtrágya
d	Mélyinjektáló (zárt vájatok).	Nem alkalmazható köves, sekély vagy tömör talajon, ahol nehezen biztosítható a behatolás egyenletessége és a hatékony barázdazárás. A növények vegetációs időszakában nem alkalmazható. Nem alkalmazható gyepterületen, kivéve, ha szántóföldre állnak át, vagy a gyepterületet újratetik.	Nem keletkezik hígtrágya
e	A trágya savasítása.	Általánosan alkalmazható.	Nem keletkezik hígtrágya

22. BAT A trágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammónia kibocsátás csökkentése érdekében

A trágya kijuttatását nem a Kft végzi el, hanem külső vállalkozó

24. BAT A BAT az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozása a trágyában az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Alkalmazhatóság		
a	Számítás a nitrogén és a foszfor anyagmérlegének alkalmazásával, a takarmányfogyasztás, az étrend nyersfehérje-tartalma, az összes foszfor és az állat teljesítménye alapján.	Évi egy alkalommal minden állatkategóriára.	Általánosan alkalmazható.	A számítás lentebb található	Megfelel
b	Becslés a trágya teljes nitrogén-és foszfortartalmának elemzésével.			A számítás lentebb található	Megfelel

Nitrogén, foszfor kibocsátás nevelés esetén: BAT határérték: Nitrogén 0,2-06 Foszfor: 0,05-0,25 mindkét esetben

A BAT előírása: A BAT-al összefüggő foszfor nem alkalmazható a növényekre (nevelés) vagy a tenyésztőállatokra (tojtás tenyésztési célra – nem étkezési tojás -) egyetlen baromfifaj esetében sem.

N-kiválasztott	0,144	kg N/férőhely/év
N-étrend	0,465	kg N/férőhely/év
N-visszatartás	0,321	kg N/férőhely/év
P-kiválasztott	0,021	kg P2O5/férőhely/év
P-étrend	0,052	kg P2O5/férőhely/év
P-visszatartás	0,031	kg P2O5/férőhely/év

1 454 156	éves takarmány felhasználás, kg	
78000	férőhelyek száma	
14	takarmány nyers fehérje tartalma, %	
16	a fehérjék átlagos nitrogén tartalma,% (irodalmi adat*)	
0,25	takarmány P2O5 tartalma, %	
0	éves összes hústermelés, kg	

0 | hús P2O5 tartalma, %

A nitrogén, foszfor kibocsátás megfelel a kiadott határértékeknek.

25. BAT A BAT a levegőbe jutó ammónia kibocsátás monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Becslés anyagmérleg alkalmazásával, a kiválasztás és az egyes trágyakezelési szakaszokban jelenlévő teljes (vagy teljes ammónia) nitrogén alapján.	Évi egy alkalommal minden állatkategóriára.	Általánosan alkalmazható.	A nevelés végeztével a trágya eltávolításra kerül az istállókból. Lentebb az ammónia számítás.	Megfelel
b	Az ammóniakoncentráció és a szellőzési arány mérésén alapuló számítás ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványokon alapuló módszerekkel, vagy más olyan módszerekkel, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.	Minden olyan alkalommal, amikor legalább az alábbi paraméterek egyike jelentősen megváltozik: <i>a)</i> a gazdaságban tenyésztett állatállomány típusa; <i>b)</i> az állatok elhelyezési rendszere.	Csak az egyes állattartó épületek kibocsátására alkalmazható. Nem alkalmazható a légtisztító rendszert használó üzemekben. Ebben az esetben a 28. BAT alkalmazandó. Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a mérések költsége miatt.	Az ammónia koncentráció számítás alapján megfelelő, határérték alatti. A számítást az LM alapján végeztük..	Megfelel
c	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Évi egy alkalommal minden állatkategóriára.	Általánosan alkalmazható.	LM diffúz a számításokat elvégeztük.	Megfelel

26. BAT A BAT a levegőbe jutó bűzkibocsátás időszakos monitorozása

Leírás

A bűzkibocsátás a következők alkalmazásával monitorozható:

- EN szabványok (pl. dinamikus szagmérés alkalmazásával az EN 13725 szerint, a szagkoncentráció meghatározása érdekében).

A diffúz LM alapján a képződő ammónia kiszámításra került, határérték alatti.

- Amennyiben olyan alternatív módszereket alkalmaznak, amelyek esetében nem áll rendelkezésre EN-szabvány (pl. a bűznek való kitettség mérése/bebecslése, a bűz hatásának bebecslése), olyan ISO-, nemzeti vagy egyéb nemzetközi szabványok alkalmazhatók, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.

Számítások alapján az ammónia határérték alatti.

Alkalmazhatóság

A 26. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták.

A levegőcsere az istállóban automata rendszerrel működik. Erős ammónia koncentrációval nem kell számolni. A baromfi rövid ideig tartózkodik az istállóban, mivel brojler szülőpár nevelést végeznek.

27. BAT A BAT az egyes állattartó épületek porkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A porkoncentráció és a szellőzési arány mérésén alapuló számítás EN-szabványon alapuló vagy más olyan (ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványokon alapuló) módszerekkel, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.	Évente egyszer.	Csak az egyes állattartó épületek porkibocsátására alkalmazható. Nem alkalmazható a légtisztító rendszert használó üzemekben. Ebben az esetben a 28. BAT alkalmazandó. Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a mérések költsége miatt.	A porkoncentráció, feldúsulás nem várható az előbbieken leírtak alapján, automata rendszerű szellőztetés. A telephelyen minimális szalma kerül felhasználásra a A szalma minimális port tartalmaz. A betelepítés után tömörödik és nem porzik..	Megfelel
b	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Évente egyszer.	Ez a technika nem feltétlenül alkalmazható általánosan a kibocsátási tényezők meghatározásának költsége miatt.	Évente egyszer számításos becslés	Megfelel

Ammónia kibocsátás határérték: 0,01-0,8 kg/férőhely/év

Ammónia kibocsátás kg/év $21.100:78.000 \times 1.2 \text{ kg} = 93.600 \text{ kg} = 0,22 \text{ kg/év}$

Az ammónia kibocsátás megfelel a kiadott határértékeknek.

28. BAT A BAT a légtisztító rendszerrel felszerelt, egyes állattartó épületek ammónia-, por- és/vagy bűzkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák mindegyikének legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A légtisztító rendszer teljesítményének ellenőrzése az ammónia, a bűz és/vagy a por	Egy alkalommal	Nem alkalmazandó, ha a légtisztító rendszert hasonló elhelyezési rendszerrel	Vízcsapda egy új istállóban került kiépítésre, Jelenleg a többi istállóban nincs vízcsapda, de	Megfelel

	gazdaságra jellemző szokásos körülmények között történő, előírt mérési szabályzaton alapuló, EN-szabványok szerinti vagy más olyan (ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványok szerinti) módszerekkel való mérése, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.		összefüggésben és hasonló üzemi körülmények között ellenőrizték.	ha pénzügyi lehetőség lesz rá, a felújításokat megkezdik..	
b	A légtisztító rendszer hatékony működésének ellenőrzése (pl. az üzemi paraméterek folyamatos rögzítésével vagy riasztórendszerek alkalmazásával).	Naponta	Általánosan alkalmazható.	A vízcsapda ellenőrzése folyamatos és karbantartott 1 istállónál.	Megfelel

Ammónia kibocsátás határérték: 0,01-0,8 kg/férőhely/év

Ammónia kibocsátás kg/év $21.100:78.000 \times 1.2 \text{ kg} = 93.600 \text{ kg} = 0,22 \text{ kg/év}$

Az ammónia kibocsátás megfelel a kiadott határértékeknek.

29. BAT A BAT az alábbi eljárási paraméterek legalább évente egyszer történő monitorozása.

	Paraméter	Leírás	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	Vízfogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával. Az állattartó épületekre jellemző leginkább vízigényes eljárásokat (takarítás, takarmányozás stb.) külön is lehet monitorozni.	A leginkább vízigényes eljárások külön monitorozása nem feltétlenül alkalmazható meglévő gazdaságokban, a vízhálózat kialakításától függően.	A kút naponta ellenőrizve, óraleolvasás havonta.	Megfelel
b	Villamosenergia-fogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával. Az állattartó épületek villamosenergia-fogyasztását a gazdaság más üzemaitől külön monitorozzák. Az állattartó épületekre jellemző leginkább energiaigényes eljárásokat (fűtés, szellőztetés, világítás stb.) külön is lehet	A leginkább energiaigényes eljárások külön monitorozása nem feltétlenül alkalmazható meglévő gazdaságokban, a villamosenergia-hálózat kialakításától függően.	Hiteles villanyóra, havonta leolvasás, hetente ellenőrzés	Megfelel

		monitorozni.			
c	Tüzelőanyag-fogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával.	Általánosan alkalmazható.	A telephelyen az istállóokban földgázt használnak. Földgáz használat hiteles órával, havonta leolvasva..	Megfelel
d	A beérkező és távozó állatok száma, ideértve adott esetben a születést és az elhullást is.	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.		A beérkező, letelepített állatlétszámot rögzítik, a napi elhullást rögzítik.	Megfelel
e	Takarmányfogyasztás.	Rögzítés pl. számlákkal vagy megfelelő nyilvántartásokkal.		A takarmány beérkezésekor a mennyiségeket rögzítik, a napi fogyaszt rögzítik.	Megfelel
f	Trágyatermelés.	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.		A trágya kiszállításakor a trágya mennyiségét mérik, illetve nyilvántartást vezetnek	Megfelel

3. AZ INTENZÍV BAROMFITENYÉSZTÉSRE VONATKOZÓ BAT-KÖVETKEZTETÉSEK

3.1. A baromfiólak ammóniakibocsátása

3.1.1. Tojóttyúk, brojler tenyészállatok vagy növendékek tartására szolgáló épületek ammóniakibocsátása

31. BAT A tojóttyúk, brojler tenyészállatok vagy növendékek tartására szolgáló egyes épületek levegőbe jutó ammóniakibocsátásának csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Alkalmazhatóság	Leírás	Értékelés
a	A trágya szállítószalaggal történő eltávolítása (feljavított vagy nem feljavított ketreces rendszerben) legalább a következők mellett: - heti egyszeri eltávolítás, levegőn szárítás mellett; vagy - heti kétszeri eltávolítás, levegőn szárítás nélkül.	A feljavított ketreces rendszerek nem alkalmazhatók növendékek és brojler tenyészállatok esetén. A nem feljavított ketreces rendszerek nem alkalmazhatók tojóttyúkok esetén.	Nincs trágyaszállító szalag.	Megfelel
b	Nem ketreces rendszerek esetén:			
	0. Mesterséges szellőztetésen alapuló rendszer és nem gyakori trágyaeltávolítás (mélyalom trágyagödörrel), csak ha további csökkentési intézkedéssel együtt alkalmazzák, pl.:	Nem alkalmazható új üzemekre, kivéve, ha légtisztító rendszerrel kombinálják.	Nincs trágyagödör.	Megfelel

	- a trágya magas szárazanyag-tartalmának biztosítása; - légtisztító rendszer.			
	1. Trágyaszállító szalag vagy kaparó (mélyalom és trágyagödör kombinációja esetén).	A meglévő üzemekben való alkalmazhatóságnak korlátot szabhat a tartási rendszer teljes felülvizsgálatának követelménye.	Nincs trágyagödör	Megfelel
	2. A trágya mesterséges szárítása csöveken keresztül (mélyalom és trágyagödör kombinációja esetén).	Ez a technika csak olyan üzemekben alkalmazható, ahol a rácsok alatt elegendő hely áll rendelkezésre.	Nincs szükség szárításra	Megfelel
	3. A trágya mesterséges szárítása perforált padlón keresztül (mélyalom és trágyagödör kombinációja esetén).	A meglévő üzemekben való alkalmazhatóságnak korlátot szabhatnak a nagy kivitelezési költségek.	Nincs szükség szárításra	Megfelel
	4. Trágyaszállító szalagok (madárház) esetén).	A meglévő üzemekre való alkalmazhatósága az ól szélességétől függ.	Nincs trágyaszállító szalag.	Megfelel
	5. Az alom mesterséges szárítása beltéri levegővel (tömör padló és mélyalom kombinációja esetén).	Általánosan alkalmazható.	Nem alkalmaz a Kft mélyalom rendszert, a padozat tömör, almos rendszert alkalmaz	Megfelel
c	Légtisztító rendszer alkalmazása, például: 1. Nedves mosó; 2. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer; 3. Biomosz (vagy bio csepegtetőtestes szűrő).	Nem feltétlenül alkalmazható általánosan a nagy kivitelezési költségek miatt. Csak olyan meglévő üzemekre alkalmazható, ahol központosított szellőztetőrendszert használnak.	Nincs külön légtisztító rendszer	Nem releváns

Ammónia kibocsátás határérték: 0,01-0,8 kg/férőhely/év

Ammónia kibocsátás kg/év 21.100:78.000 x 1.2 kg= 93.600 kg= 0,22 kg/év

Az ammónia kibocsátás megfelel a kiadott határértékeknek.